

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM
registrator@social.ministry.se

Yttrande över promemorian FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (Ds 2008:23)

Ert dnr S2008/3147/ST

Sammanfattning

Radio- och TV-verket tillstyrker i huvudsak de förslag som lämnas i promemorian. Det kan i övrigt noteras att det inom såväl regeringens som Radio- och TV-verkets tillståndsgivning för marksänd TV finns möjlighet att meddela villkor bl.a. om skyldighet att göra TV-program tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Det kan vidare noteras att det finns en ordning med efterhandsgranskning av radio- och TV-sändningar som utförs av Granskningsnämnden för radio och TV. Frågor som rör tillgänglighet för funktionshindrade innefattas slutligen i en allmän översyn av radio- och TV-lagen (1996:844).

Åtgärder för tillgänglighet till TV-sändningar

Den del av konventionen som närmast berör Radio- och TV-verkets verksamhetsområde är artikel 21 *Yttrandefrihet och åsiktsfrihet samt tillgång till information* som bl.a. anger att konventionsstaterna ska vidta ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan utöva yttrandefriheten och åsiktsfriheten, inklusive friheten att söka, ta emot och sprida uppgifter och idéer på lika villkor som andra och genom alla former av kommunikation som de själva väljer enligt definitionen i artikel 2, däribland genom att ... d) uppmuntra massmedierna, ..., att göra sina tjänster tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, samt e) erkänna och främja användning av teckenspråk.

I detta sammanhang kan noteras att Sverige i den lagstiftning som är tillämplig på sändningar av ljudradio- och TV-program som är riktade till allmänheten, Radio- och TV-lagen (1996:844), ger möjlighet för regeringen respektive Radio- och TV-verket att inom ramen för tillståndsgivningen för marksänd TV meddela tillståndsvillkor till svenska programföretag som bl.a. avser skyldighet att bereda utrymme för sändningar som är särskilt anpassade för syn- eller hörselskadade respektive att utforma sändningar på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för funktionshindrade, 3 kap. 2 § p 5-6. Regeringen har använt denna möjlighet genom att ställa långtgående krav på Sveriges Television AB, bl.a. när det gäller att göra TV-program tillgängliga för

funktionshindrade genom textning och teckenspråk. Radio- och TV-verket har å sin sida i tillståndet för TV 4 AB:s huvudkanal meddelat villkor om att TV 4 ska utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för funktionshindrade genom att texta alla icke direktsända svenska program samt under tillståndsperioden utveckla och börja använda metoder för att göra direktsändningar tillgängliga för hörselskadade.

Radio- och TV-verket noterar att det i promemorian dras slutsatsen att mycket återstår att göra i det handikappolitiska arbetet innan Sverige på alla punkter kan anses uppfylla de åtaganden och krav som konventionen innebär. Verket har inget att erinra mot denna generella slutsats. Verket gör dock, mot bakgrund av vad som ovan anförts om tillståndsgivningen för marksänd TV, bedömningen att ett flertal åtgärder har vidtagits på TV-området för att säkerställa att TV-program görs tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Ansvarsfördelning mellan mediemyndigheter m.m.

Radio- och TV-verket noterar vidare att det i promemorian föreslås att en utredning ska tillsättas för att utröna om nuvarande samhällsorgan var för sig eller gemensamt uppfyller konventionens krav på oberoende mekanismer för att främja och skydda respektive övervaka genomförandet av konventionen. Verket önskar härvid, utöver den ordning med tillståndsgivning som beskrivits ovan, framhålla den granskning i efterhand som Granskningsnämnden för radio och TV utför av huruvida svenska radio- och TV-sändningar följer bestämmelserna i radio- och TV-lagen och villkoren i programbolagens sändningstillstånd.

Radio- och TV-verket önskar vidare fästa uppmärksamhet på den pågående utredningen om översyn av radio- och TV-lagen, m.m. (Dir. 2007:133), den s.k. AV-utredningen, som ska redovisa sitt uppdrag senast i december 2008. När det gäller tillgänglighet för funktionshindrade ska utredaren utgå från den tidigare Radio- och TV-lagsutredningens förslag om lagstiftning. Radio- och TV-verket vill härvid erinra om sitt yttrande med anledning av Radio- och TV-lagsutredningens slutbetänkande *Tillgänglighet, mobil TV samt vissa andra radio- och TV-rättsliga frågor* (SOU 2006:51) där verket tillstyrkte förslag om ökad tillgänglighet till TV-program för funktionshindrade samt anförde stöd för den nuvarande ansvarsfördelningen mellan Radio- och TV-verket och Granskningsnämnden för radio och TV.

I detta ärende har generaldirektören Björn Rosén beslutat. Avdelningschefen Peter Schierbeck har varit föredragande.

Björn Rosén

Peter Schierbeck